

Tariffoppgjøret 2018

Tariffoppgjøret i 2018 er et hovedoppgjør. Det innebærer at alle tariffavtalene er sagt opp og at det kan forhandles om alle bestemmelsene i avtalene, i tillegg til lønn.

LO-NHO-området er først ute. Her starter forhandlingen den 12. mars, og skal være avsluttet torsdag 22. mars. Dersom det blir mekling, er partene enige om at den skal være avsluttet den 7. april kl 24.00.

Forhandlingene i LO-NHO-området omfatter ca 200 000 LO-medlemmer fordelt på over 130 avtaler og mange bransjer. Eksempler på bransjer som omfattes av LO-NHO-oppgjøret:

Verkstedindustrien
Skips- og offshorerfart
Petrokjemiske anlegg f.eks. Ormen Lange, Melkøya
Olje- og gassutvinning
Bygg- og anleggsbransjen
Treforedling
Elektrokjemisk industri
Rutebilbransjen
Innenriks sjøfart
Luftfart
Vektore
Renhold
Frisører
Tekniske funksjonærer
Arbeidsledere
Butikk
Hotell, restaurant og reiseliv
Næringsmiddelindustrien
Elektro og E-verk
Grafisk og avistrykkerier

Samordnet oppgjør

LOs representantskap vedtok 27. februar 2018 at dette oppgjøret skal gjennomføres som et samordnet oppgjør. Samordnet oppgjør innebærer at LO forhandler med NHO på vegne av alle forbundene.

Den vanligste oppgjørsformen er forbundsvise oppgjør, det vil si at forbundene reviderer sine overenskomster enkeltvis med de aktuelle landsforeningene i NHO.

Valg av oppgjørsform vurderes som en helhet ut i fra hvilke krav som stilles. I år har LOs representantskap kommet fram til at kravene sikres best gjennom utnyttelse av fagbevegelsens samlede styrke. Spesielt hensynet til pensjonskravene tilsier at oppgjørene i privat sektor gjennomføres som samordnende oppgjør.

Partene er enige om at det under forhandlingene også åpnes for forbundsvise tilpasninger på den enkelte overenskomst. Utfallet av tilpasningene blir en del av resultatet i oppgjøret, forutsatt at det blir enighet om det i tilpasningsforhandlingene.

Unntatt for Industriooverenskomsten (IO). Her får Fellesforbundet og Norsk Industri anledning til å bringe en eventuell uenighet om bestemmelsene om reise, kost og losji (RKL) inn i de avsluttende forhandlingene/meklingen.

I tillegg til plassfratredelse (varsel om hvem som blir tatt ut i streik) i det samordnede oppgjøret, meldes det særskilt plassfratredelse for Fellesforbundets medlemmer på IO.

Det gjennomføres en felles uravstemning over totalresultatet. For Fellesforbundets medlemmer på IO, gjennomføres det samtidig en egen avstemning over RKL

Hvis man ikke kommer fram til enighet om reise, kost og losji i forhandlinger/mekling, eller meklingsforslaget om RKL blir forkastet i uravstemning blant Fellesforbundets medlemmer på IO, har disse medlemmene selvstendig streikerett, selv om den samordnede delen av oppgjøret blir vedtatt.

Det forutsettes at resultatene videreføres i oppgjørene for andre områder der LO er part.

Hovedkravene oppsummert:

Avtalefestet pensjon (AFP)

LO krever videreutvikling AFP i privat sektor ved tetting av hull for de som faller fra og sikre nivået på ytelsene til sliterne. For å sikre oppslutningen om et organisert arbeidsliv må privat sektors AFP videreføres som avtalefestet ordning.

Obligatorisk tjenestepensjon (OTP)

LO krever en pensjonsopptjening i OTP fra første krone, for alle stillingsandeler og fra 13 år.

Reise, kost og losji

LO krever nødvendige endringer i Industriooverenskomsten som sikrer at arbeidsgivere ikke kan velte utgifter til reise, kost og losji for arbeidstakere som sendes på oppdrag over på den enkelte arbeidstaker. Løsningen skal ivareta målsettingen ved allmenngjøring.

Lønn

LO krever økt kjøpekraft til alle. Kravene til lønn skal fremme likelønn, bekjempe lavlønn samt sikre garantiordningene.

Representantskapet har gitt LO-sekretariatet fullmakt til å utforme de endelige kravene, herunder justeringsklausul for annet avtaleår.

Les hele vedtaket i LOs representantskap om tariffoppgjøret her:

<https://www.lo.no/Lonn--tariff/Tariff-20181/Nyheter/Tariffpolitisk-uttalelse2/>

Følg oppgjøret på:

www.lo.no/tariff2018

Gangen i tariffoppgjøret 2018

Møte i LOs representantskap.
LO vedtar krav til hovedoppgjøret
og oppgjørsform.

FEBRUAR
27
Tirsdag

MARS
12
Mandag

MARS
13
Tirsdag

MARS
22
Torsdag

ENIGHET
Avtalen sendes ut
til uravstemming.

Kravoverlevering

Forhandlingsstart

BRUDD
i forhandlingene.
LO melder
plassoppsigelse.
Oppgjøret går til
mekling.

APRIL
3
Tirsdag

Partene kan
begjære brudd
i meklingen.
LO melder
plassfratredeelse.

APRIL
7
Lørdag

kl 24.00

ENIGHET
om et anbefalt meklingsforslag.
Oppgjøret går til uravstemming.
ELLER
Meklingsforslaget forkastes.
STREIK